Stemmetolkseminar i Bergen

27.-28. september 2013

Workshop lørdag 28. september:

1) 12.15-13.00
2) 14.00-14.45
3) 16.00-16.45

12 grupper à 5 personer

Tema:

Telefontolking 3
Samarbeid tolk-døv 10
Kultur/brobygging 13
Idiomatiske ord og uttrykk 17

TOLKEFORBUNDET

Bergen Døvesenter

Arrangør: Hordaland regionlag av Tolkeforbundet og Bergen Døvesenter

DELTAKEROVERSIKT

	Hørende/tolker	
1	Ann Kathrin	Andersen
2	Elsie K. R.	Blaha
3	Janne	Brødreskift
4	Marianne	Bø
5	Rebekka Alic	Bøe
6	Nina H.	Dahle
7	Therese	Eliassen
8	Lena A.	Farestvedt
9	Kristin Riise	Fester
10	Camilla	Fidje
11	Guro H.	Fjellseth
12	Mette Kirkeli	Flatnes
13	Anne Dorthea	Haldorsen
14	Jorunn	Hartveit
15	Nina	Hegge
16	Siw Merethe	Helleland
17	Kristine	Jamesun-Hauge
18	Malin Lone	Johansen
19	Rønnaug Kathrin Øren	Johansen
20	Gina	Karlsen
21	Ingrid	Kittelsen
22	Guro	Kvam
23	Lene	Larsen
24	Ina	Lauritzen
25	Kristi	Mjelstad
26	Charlotte	Molvik
27	Julie	Myrbostad
28	Elisabet T.	Olsen
29	Therese Bu	Oppedal
30	Ingrid	Riksfjord
31	Lene Karin	Robertsen
32	Kjersti	Skagen
33	Marte Birkeland	Skoglund
34	Jeanette	Storli
35	Gro Hege Saltnes	Urdal
36	Kaia Haugen	Valvatne
37	Dorthea	Vik
38	Irene	Virkesdal
39	Ida	Værnesbranden
40	Merete	Wold
41	Wenche	Iversen

	Døve/hørselshemmede	
42	Martin	Berhovde
43	Morten Svendsen	Brynhildsen
44	Kristian	Bårtveit
45	Fredrik	Fjellaker
46	Sissel	Gjøen
47	Alind	Haji
48	Margareth	Hartvedt
49	Hilde	Hassum
50	Gøril Grindhaug	Haave
51	Norunn	Kalvenes
52	Raine	Larsen
53	Christer	Omningård
54	Ole Morten	Rolland
55	Øyvind Skotteberg	Rød
56	Martin	Skinnes
57	Randi Ulvatn	Slettebakk
58	Helene Hodneland	Sæle
59	Kristin Fuglås	Våge
	Arrangementskomiteen	
	BERGEN DØVESENTER	
60	Rune	Anda
61	Tor S.	Fiksen
62	Gunnar	Hansen
63	Toralf	Ringsø
64	Ellen	Østrem
	HORDALAND REGIONLAG	
65	Merete Larsen	Jansen
66	Ingrid	Johannessen
67	Linn Helen	Torsvik
68	Grete Kristin	Otterøy Østhus
69	May-Linn	Wiik
	LUNSJ og MIDDAG	
	Serveres av Døves Idrettsklubb	
	Arne	Nesse
	Alireza Emami	Nejad
	Øyvind Skotterud	Rød

Telefontolking

Ansikt til ansikt

1) Du ser hvem du snakker med. Hva du ser og hører påvirker samtalen.
2) Man legger merke til om man snakker med rett person eller ikke, og at man må snakke med noen andre eller blir henvist videre.
3) Du ser hva den andre gjør eller ikke gjør. Turtakingen går sin naturlige gang.
4) Hvis vi er usikre på tid, sted og rom kan vi velge om vi vil ha det oppklart eller ikke.
5) Private og uformelle samtaler er ofte mer ustrukturerte. De kan plutselige skifte tema ut fra hva man ser, hører eller kommer på uten at man må forklare.
6) Offentlige, formelle samtaler kan være mer konkrete og saklige. Samtalepartner, som ofte er på jobb, har gjerne et mål med å få samtalen gjort på en effektiv og god måte.
7) Hvis vi snakker med noen på et annet språk eller som er gebrokne kan vi gestikulere mer (bruke mer kroppsspråk).

Samtale i telefon

1) Du ser ikke hvem du snakker med. Det du hører påvirker samtalen. Det er ofte verre å snakke med eldre mennesker på telefon.
2) Vi ringer som oftest til rett person. Noen steder kan man ikke vite 100% sikkert at man ringer direkte, til resepsjon eller treffer en maskin med eller uten tastevalg videre.
3) Vi ser ikke hva den andre gjør eller ikke gjør. Turtakingen går sin gang ut fra hva som blir sagt. Stillhet, ordvalg og at man faktisk sier hva man gjør får en større betydning.
4) Hvis vi er usikre på tid, sted og rom kan vi velge om vi vil ha det oppklart eller ikke. Det er vanlig å be om mer bekreftelse på at vi har forstått rett, om det er viktig for oss?
5) Private og uformelle samtaler er ofte mer ustrukturert. Det er ikke sikkert man presenterer seg selv fordi vi ofte kjenner igjen stemmen eller nummeret. Kanskje ser den ene person noe, og må forklare det. Samtalepartene kan ha felles referanser
6) Ofte et konkret og saklig språk fra minst en av partene. Gjerne har den vi ringer til en kompetanse som vi trenger hjelp fra. Han/hun har ofte en forventning til at den som ringer vet hvorfor og/eller har et mål med samtalen.
7) Hvis vi snakker med noen på et annet språk eller som er gebrokne kan det verre forstå han/hun på telefon.

Samtale i telefon med tolk

1) Du ser ikke hvem du snakker med og den du hører er ikke den du samtaler med. Kun tolk og døv ser hverandre.
2) Man ringer som oftest til rett person selv om man ikke ser vedkommende. Men det er ikke alltid man vet om det er rett person som svarer med en gang. Man må kanskje snakke med resepsjon, en telefonsvarer eller maskin med tastevalg. Det er ikke sikkert tolken er like rast som maskinen, eller at resepsjonisten har tid til å høre på at det blir presentert som en tolket samtale.
3) Tolken ser hva døv gjør eller ikke gjør, det gjør ikke personen i den andre enden. Turtakingen går sin gang, men blir påvirket av at samtalen går igjennom tolk. Stillhet, ordvalg og å forklare hva man gjør kan få ytterligere større betydning.
4) Hvis vi er usikre på rett tid, sted og rom kan døv og hørende velge om de vil ha det oppklart eller ikke. Tolken kan også be om det hvis det er nødvendig med en oppklaring.
5) En privat samtale er som sagt gjerne mer ustrukturert, men her med tolk. Det kan kanskje komme til å hindre "friheten" litt. Døv og hørende kjenner kanskje hverandre godt, men tolken kjenner i utgangspunktet ingen. Samtalen kan plutselig endre tema. Det tar litt lengre tid å ringe via tolk. Det kan påvirke effektiviteten.
6) Døv snakker tegnspråk, tolken også samt norsk talespråk, hvis den døve ønsker å ringe noen som snakker et annet språk må hun/han ikke kunne det selv, men tolken må beherske 3. språket. Avhengig av alles nivå kan det resultere i at det krever mer av tolken enn normalt.

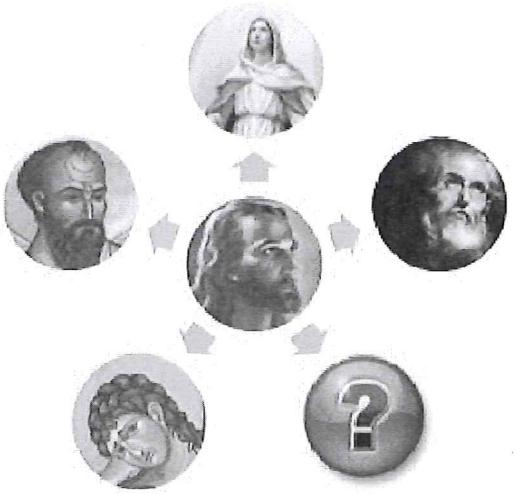

Av og til er det veldig flott med trådløst

Oppgave: SAS

Hvordan:

Spill gjerne ut rollene som "døv", "tolk" og "hørende". "Døv" leser rolleinstruksen nedenfor. "Tolk" skal tolke. "Hørende" leser *mottaker av telefonsamtale i slutten av kapittelet.* Døv har eller skal bestille flyreise gjennom telefon ved å ringe til den hørende på kundeservice. Er det forskjell på å ringe med og uten forberedelse? Er det forskjell om tolken holder en telefon, bruker høytalerfunksjon eller handsfree. Hva er fordeler og ulemper?

Oppgave 1 a:

Du skal bestille flyreise til familien.

Oppgave 1 b:

Du skal kjøpe ferie til deg selv og familien. Dessverre er det problemer med internett og du må kjøpe i dag siden det er siste frist på tilbudet til SAS. Heldigvis får du tak i tolk og ringer derfor SAS.

Rollen "døv" bestemmer:

1) Navn og referansenummer
2) Bestille, endre eller avbestille?
3) Om det er med barn og/eller spedbarn
4) Antall reisende
5) Reisemål: ett eller flere.
6) Antall kolli. Håndbagasje. Spesial bagasje: golfbagg, sykkel, barnevogn osv
7) Eurobonus?

Customer Contact Center
Fra utlandet **05400**
+47 915 05400

Man - fre 17.00-1900

Lør 09.00 - 17.00
Søn 10.00 - 19.00

EuroBonus Gull: alle dager 07.00 - 19.00

Oppgave: SAS Kundeservice

SAS Plus Full Flex
Endring: Endring tillatt uten ekstra kostnad.
Refusjon: Billett er refunderbart.
Barnerabatt: 2-11 år 25% rabatt. 0-2 år 90% rabatt.

SAS Plus
Endring: Endring tillatt innen samme prisnivå. Kan kjøpes opp til høyere pris mot prisdifferansen i tillegg.
Refusjon: Billett er refunderbart.
Barnerabatt: 2-11 år 25% rabatt. 0-2 år 90% rabatt.

SAS Go
Endring: Billetten kan endres mot gebyr på * per reiseretning og person innen samme prisnivå. Kan kjøpes opp til høyere pris mot prisdifferansen i tillegg.
Refusjon: Billett og drivstofftillegg er ikke refunderbart.
Barnerabatt: 2-11 år 25% rabatt. 0-2 år 90% rabatt.

	ti 17 sep 369 ,-	on 18 sep 369 ,-	to 19 sep 369 ,-	
SAS Go	SAS Plus	SAS Plus Full Flex	Velg tidspunkt Hele dagen	Reisetic
769 ,-	1 419 ,-	2 569 ,-	07:35 - 08:35	1:00
369 ,-	1 419 ,-	2 569 ,-	07:55 - 09:40	1:45
SK4144 Bergen - Trondheim via: Ålesund, 0:20				
369 ,-	1 419 ,-	2 569 ,-	09:00 - 10:00	1:00
369 ,-	1 419 ,-	2 569 ,-	12:30 - 13:30	1:00
669 ,-	1 419 ,-	2 569 ,-	13:25 - 15:05	1:40
369 ,-	1 419 ,-	2 569 ,-	15:40 - 16:40	1:00
919 ,-	2 019 ,-	2 569 ,-	17:25 - 18:25	1:00

Oppgave: Bank og Fantasi

Hvordan:

Spill gjerne ut rollene døv som bruker tolk for å ringe til banken etter opplysninger. Den "hørende" jobber i kundeservice. Finn ut hva som kan være utfordrende ved en slik samtale og hvordan utfordringer kan løses på en best mulig måte.

Oppgave 2 a:

Du har lyst til å sjekke hvor mye du har på kontoen din og du har fått lønn.

Oppgave 2 b: Per i dag har "døv" bilforsikring i en annen bank, men ønsker å få tilbud om forsikring fra sparebank 1.

Tips!
Hva trenger du å vite?

- Navn
- kontonummer (11 siffer)
- Personnummer (11 siffer)
- Ca hvor mye det er på kontoen

- Registreringsnummer
- Merke, Årsmodell

"La fantasien løpe"

Oppgave 3

Dikt opp en samtale selv. Prøv å ta med mest mulig av for eksempel: norske eller utenlandske navn: med kombinasjon x, z, ch, oe eller ae. Eller ulike adresser og stedsnavn; post, bosted eller co, navn på by, land, bygd osv. Kanskje blir det nødvendig med en e-post adresse også?

Telefontolking: Mottaker av telefonsamtale fra oppgave 1-6

Til deg som jobber i kundeservicen eller skal bli ring til av andre grunner

- Du er enten et menneske eller en maskin som svarer.
- Som ansatt i en bedrift har du andre forventninger til samtalen enn hvis du har en privat samtale.
- Du kan ha det travelt.
- Du kan ha en dårlig dag.
- Du snakker kanskje gebrokkent eller et annet språk.
- Du har kanskje opplevd en tolket telefonsamtale før.
- Du ser på tolken som en "hjelper". For eksempel kanskje du sier: "kan du si til…"
- Du må kanskje hente noe/noen fra et annet sted. Eller finne informasjon på dataen.
- Du trenger personopplysninger eller annen informasjon fra innringer.

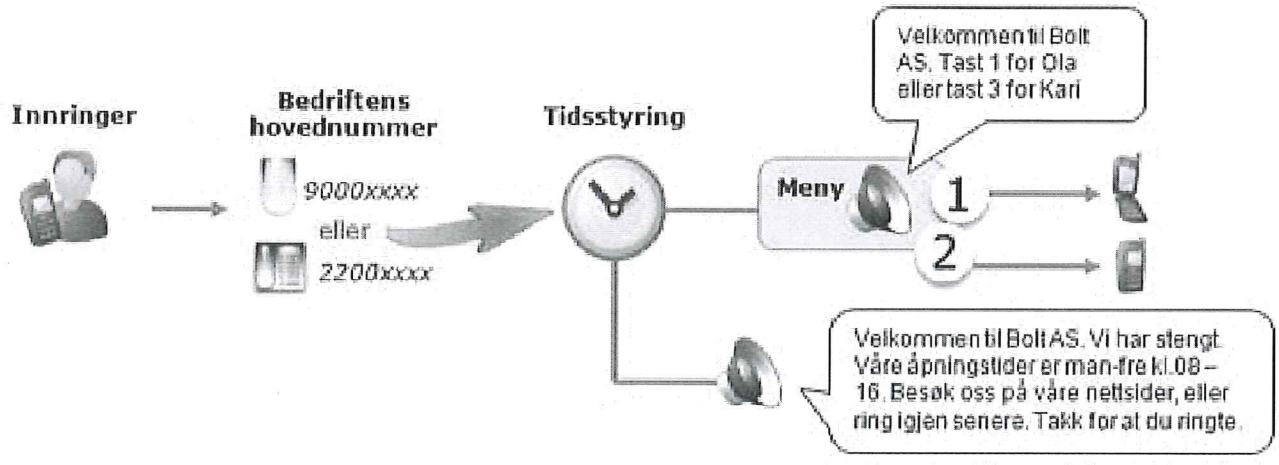

Samarbeid tolk-døv

Samarbeid

Hvordan samarbeide best mulig…
Hva er godt samarbeid…

- …hvis det i en samtale/foredrag plutselig blir sagt et engelsk ord av den hørende?
- …hvis den døve plutselig sier et engelsk ord?
- … hvis det plutselig sies fagbegreper bare døv og hørende kan?
- … Hvis den døve bevisst bruker stemme fordi hun/han mener det hjelper, men tolken ikke er enig?
- … hvis det brukes stemme ubevisst, og tolken syns det er lettere uten?
- …det er vanskelig å forstå bokstavering fra døv? Eller fra hørende?
- …hvis det er bokstavering av stedsnavn som gjerne er litt "avanserte" i skrivemåten?
- …hvis det brukes navnetegn uten at det bokstaveres? Samt uten munn?
- …hvis det må avklares hvor et sted ligger og det blir mye bruk av lokalisasjon?
- …hvis hørende henviser mye og sier lite konkret om hva han/hun peker på?
  (eks "den der", "på den", "over her", "rett over den andre der")
- …hvis døv eller hørende sier noe som den andre ikke kjenner til (ut av det blå)?
- …hvis den døve sier noe som for tolken er ukjent?
- …hvis den hørende sier noe ut av det blå? Forskjell?
- …Hvis det bli mye tall? (begge veier)
- …hvis den hørende gir vel mye oppmerksomhet til tolken på grunn av at det er tolk til stede?
- …hvis foreleser vil vite akkurat hvem vi tolker for og hvor vedkommende sitter?
- …hvis det skjer noe uventet? Dikt? Rim?
- …hvis det snakkes om vanskelige legemiddelnavn?
- …hvis den hørende etter flere beskjeder om å huske tidsforskyvningen likevel fortsetter å ta/kuppe ordet?
- …hvis den døve skal delta i et diskusjonsforum kun med hørende? (Eks 4-5 per)
- …hvis...
- …hvis…

Samarbeid: Oppgave -

Hva forventer vi av hverandre?

Hvordan: Del dere inn i to grupper: "døv" og "tolk". Dere kan også velge å gjøre det en og en. Det VIKTIGSTE er at dere IKKE diskuterer før begge oppgavene er gjort. Når det er gjort, sett dere sammen og se hva som er likt og hva som er forskjellig? Hva er grunn til at noe eventuelt er ulikt?

Spørsmål 1: Sett dere ned noen minutter og skriv ned hva dere forventer av døv/tolk før, under og etter et oppdraget.

Spørsmål 2: Av alle punktene du har notert med forventninger nå til en tolk/døv, hva mener du er mest viktig? Sett de i prioritert rekkefølge:

Døv forventer?	Tolk forventer?
1)	1)
2)	2)
3)	3)
4)	4)
5)	5)
6) *Osv...*	6) *Osv..*

Kultur og brobygging

Kultur og brobygging: Kultur eller personlighet?

Påstand: *God stemmetolking er ikke bare å avlese rett og oversette direkte fra tegnspråk til norsk. Det er så mye mer.*

Men hvis det er sant hva er det som er "så *mye mer*"?

Vi vet det er noen ting som påvirker kommunikasjon i mer eller mindre grad. Som for eksempel:

- Alder
- Språk – flere språk innblandet på en gang. Nivå forskjeller.
- Oversettelse: Mening for mening. Ord for ord. Brobygging.
- Kultur: Direkte tale. Indirekte tale.
- Kjønn
- Kjemi mellom partene: alle, døv og hørende, døv og tolk, tolk og hørende
- Normer og regler - janteloven
- Bevisste og ubevisste lyder i miljøet og/eller kroppslyder

Men tolken skal "*bare*" tolke.

Hvis vi ser i tolkenes yrkesetiske retningslinjer (og utdelt materiale) ser vi at tolking også innebærer kunnskap og informering. Men hvor mye ansvar for resultatet skal ligge hos tolken? Hvor mye ansvaret skal ligge hos døv og/eller hørende? Hva hvis det er en tredje kultur med? Hva med de faktorene som vi ikke kan endre, men som påvirker situasjonen?

Oppgave

På siste siden av «Kultur og brobygging» finner du to situasjonsbeskrivelser og en adjektivhistorie. Diskuter hvem som har ansvar for hva? Og hva som blir "*god*" stemmetolking? Er det noe dere ser i situasjonsbeskrivelsene som påvirker mer enn noe annet?

Kultur og brobygging: Kultur eller personlighet?

Situasjonsbeskrivelse: Møte

En studiegruppe skal på veiledning. Det er mange samtaler rundt bordet både av privat og faglig karakter. Noen snakker lavt og noen snakker høyt. Tolkene er litt usikre på hva de skal tolke. Samtidig veksler tolkene og den døve noen ord. I det veileder kommer inn døren roer det seg litt og møtet er igjen. De fleste lytter til hva som blir sagt, men flere kommer med kommentarer og noen snakker med hverandre. Det er mye mumling. For tolken høres ut til at det ganger er relevant for tema og andre ganger ikke. Men tolken er ikke helt sikkert. Tolkene oversetter til tegnspråk hva møteleder sier og av og til tolkes også kommentarene som blir mumlet. På noen temaer som tas opp blir det en del diskusjon. I starten klarer alle å huske at de ikke skal prate i munn på hverandre, men etter en stund blir det den som snakker høyest som får ordet.

Situasjonsbeskrivelse: Legetime

Døv har med seg tolk til legetime. Legen virker litt av den travle typen og er hele tiden litt for rask med tanke på turtakingen. Døv må fortelle hvilket legemiddel han bruker nå. Legen har flere spørsmål. Døv svarer nesten ikke med tegn, nesten kun med non-verbal kommunikasjon. Timen nærmer seg slutten og legen oppsummerer kort samtidig som han skriver ut ny resept. Så dier han *"hvis det ikke var noe mer sååå… sees vi neste gang"*. Tolken tolker det¨. Den døve blir stående litt å se på legen. Legen henviser til resepsjon og sier *"ha god dag"*. Det tolkes, samt at det legges til "f*erdig*" av tolken. Den døve nikker og går ut døren. I resepsjon får de ordnet med betaling og resepsjonisten forklarer veien til nærmeste apotek etter ønske fra den døve. Forklaringen tolkes til den døve som svarer med å gjenta svaret til seg selv. Så nikker hun/han til resepsjonisten, for så å snu seg til tolken og si at de er ferdige og tolken kan gå hjem.

"Adjektivhistorie": På butikken (Skriv inn adjektivet som mangler)

Døv har fått med seg en _____ tolk i dag. Døv har i dag en _____ dag og skal i butikken for å bytte en vare som ble kjøpt for noen uker siden. Døv har opplevd _____ service fra de ansatte før. Det er kø inne i butikken og den døve ser seg derfor først rundt. Inne i butikken møter døv en hørende bekjent. Det er en _____ nabo. Tolken får beskjed om å tolke. Hun tenker at samtalen virker til å _____. Det blir en _____ jobb for tolken. Døv virker _____ med samtalen og går til kassen. Der utrykker den døve sin _____ med produktet og _____. Tolken syns det går _____ Ut fra talen hører man at den ansatte er fra _____ . De diskuterer hvilke muligheter som kan nyttes. Den ansatte er _____ med situasjon og tolkingen. Tolken på sin side er _____. Betjeningen kan ikke gjøre annet enn å ønske "god dag videre".

Kultur og brobygging: Kultur eller personlighet?

1. Tolkens og partenes ansvar i kommunikasjonen

Tolkens primæroppgave er å tolke mellom parter som mangler et felles språk /en felles kommunikasjonsform. Tolken skal **fremme likeverdig deltakelse og god samtaleflyt** mellom partene.

Tolken har unik og verdifull kunnskap om både hørendes, hørselshemmedes og kombinert syn- og hørselshemmedes språk, kommunikasjonsformer og kultur. Denne kunnskapen skal han/hun bruke for å **muliggjøre god kommunikasjon** mellom partene. Hvis tolken ser det nødvendig, bør han/hun informere om hvordan en **kommunikasjonssituasjon med tolk til stede kan fungere best** mulig.

En tolkesituasjon inkluderer **alltid et samarbeid** mellom involverte parter og tolk. **Vilje og innsats** fra samtalepartene er en forutsetning for å oppnå god kommunikasjon.

4. Faglig standard og samarbeid

...Tolken skal ta **ansvar for egen arbeidssituasjon** og være bevisst sin egen fagkompetanse i samarbeid med andre profesjoner. Han/hun kan i situasjoner der det er hensiktsmessig fremme profesjonen og dens egenart og **informere om språklige og kulturelle forhold.**
Tolken skal vise respekt for tolkebrukerne og alltid **tilpasse sin fremtoning og adferd** etter oppdragets art.

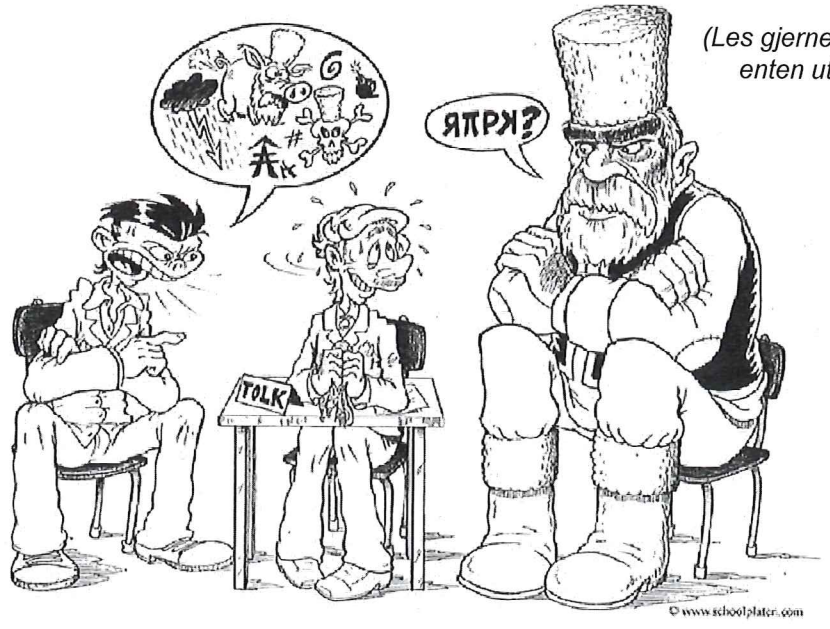

(Les gjerne også resten av retningslinjene også enten utdelte ark eller på tolkeforbundet.no)

Idiomatiske ord og uttrykk

Idiomatiske ord og uttrykk: Typisk norsk

Ordbok:
Idiomatisk: som er særegen for et språk, ekte, genuint *i- uttrykk.*
Uttrykk: språklig formulering; fast el. vanlig rekkefølge av minst to ord.
Metafor: (fra gr *'overføring'*) ord eller uttrykk som blir brukt i overført betydning, f. eks speil i stedet for vannflate.
Sammensatt: ord som er satt sammen

- Matnyttig
- Strutsepolitikk
- Smakebit
- …farger hvordan vi ser på verden
- Da er det om å gjøre å melke kua
- Øye for øye / tann for tann
- Skjegget i postkassa
- Å sette griller i hodet på noen
- … er gjennomsyret
- Være mot andre slik som du ønsker at andre skal være mot deg
- Å få en fot innenfor
- Ikke gape over for mye
- Få blod på tann
- Å lese mellom linjene
- Ikke ta ting for gitt
- Så tar vi det fra der!
- En fjær ble til fem høns
- Så ligger en der med lappen på tåa
- Verken eller
- Da er det jo hipp som happ

Idiomatiske ord og uttrykk: Typisk norsk

- Kall en spade for en spade
- Å se ting utenfra
- Klarer dere å følge med?
- Starte på bar bakke
- Å være i fyr og flammer
- Å fylle skoa etter noen
- … ikke før etter det…
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

Fortsett å skriv ned forslag på ord og uttrykk

Idiomatiske ord og uttrykk: Typisk tegnspråk

- Vet ikke
- Prikk lik
- Det var der før, men nå er den borte. Blitt borte.
- "Haha" på armen
- Tykkhudet
- Tørre å ta sjansen
- Klarer ikke, får ikke til
- Låst fast, ingen muligheter, går ikke, klarer ikke
- Flørte
- Utnytte
- Planlegge/forberede
- Unngå
- Dårlig tid, har ikke tid
- Spydig, svare frekt
- Deprimert, deppa
- Gidder ikke, orker ikke, dropper (skole/jobb)
- Streng
- Ønsker, vil, lyst til
- Feste hardt, feste
- Beherske seg, holde igjen
- Heldig, flaks

Idiomatiske ord og uttrykk: Typisk tegnspråk

- Eksplodere, bli sint, svartne
- Rundbrenner
- Bittelite, lite
- Kåt
- Sliten, trøtt
- Lei
- Forstår ikke, skjønner ikke
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

Fortsett å skriv ned forslag på ord og uttrykk

Idiomatiske ord og uttrykk: Nyanser

Kan ordene direkte oversettes til alle mellom TS og Norsk?

Det heter seg at *lite lass kan velte stor tue*. Både tegnspråk og norsk innholder nyanser som kan være veldig viktig å få med seg for at det ikke skal oppstå misforståelser. Mens andre ganger er det kun en bagatell. Ofte er tolkens sterkeste språk norsk talespråk, noe som gjør at de er gode til ubevisst og bevisst å høre nyansene. Så var det å finne den "rette" nyansen. Noen ganger må tolken forholde seg til at den døve har mange norske ord som ordbilde på munnen, mens andre ganger nesten ingen. Hva har dette å si for hvilke ord som blir valgt til hvilke tegn?

"Enkeltord"

- Ha: *fysisk ha eller abstrakt ha?*
- Igjen: *å ha igjen eller gjøre igjen?*
- Etter: *middag etter dessert eller middag etter(på) dessert?*
- Ferdig: *ferdig med noe eller helt ferdig?*
-
-
-

Skriv gjerne inn flere…

Sammensatte ord

Noen ganger er det riktig å oversette et sammensatt ord direkte fra norsk til tegnspråk og det gir mening. Andre har blitt til allmennkjente faste tegn. Vi har alle vår indre ordbok med vårt eget ordforråd. Til disse ordene har vi selv erfart at det kommer noen forventninger. Om forventningene man har brytes kan det gjøre at man mister sammenhengen i samtalen. Hvis forventningene oppfylles kan det være med å gjøre avlesingen lettere.

Hvis sammensatte ord blir sagt "direkte" ved å bruke et eller to tegn for hele ordet, er det mulig at dette vil kollidere med den andres forventninger. Så uansett om man er hørende eller døv er dette noe som kan påvirke avlesingen av tegnspråk, i ulike retninger.

Se på de 6 ordene med tilhørende bilder på neste side. Hvilket tegn har tingene? Hva har dette å si for stemmetolking?

Idiomatiske ord og uttrykk: Nyanser

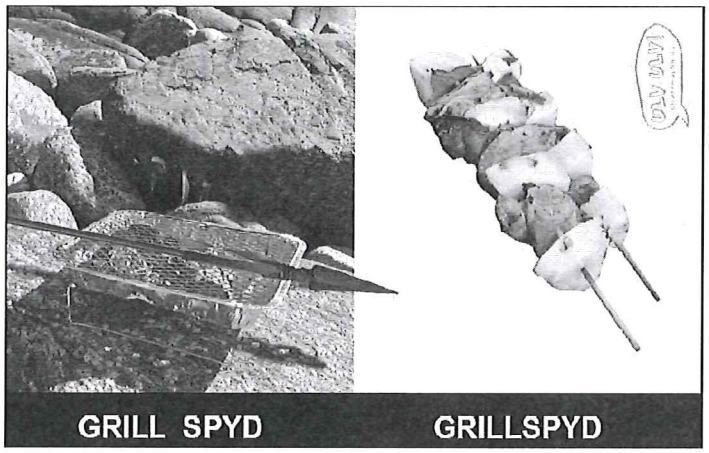

GRILL SPYD GRILLSPYD

VASKE MASKIN VASKEMASKIN

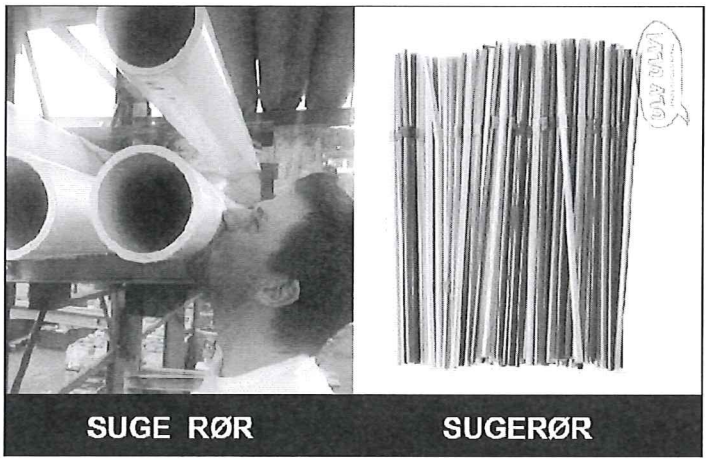

SUGE RØR SUGERØR

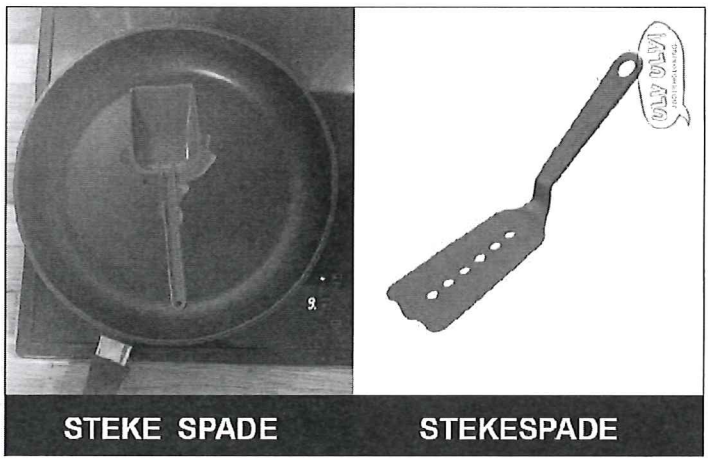

STEKE SPADE STEKESPADE

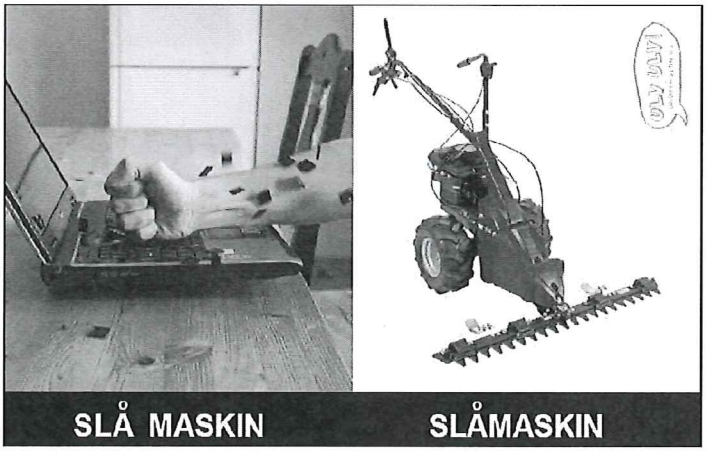

SLÅ MASKIN SLÅMASKIN

VASKE BJØRN VASKEBJØRN

DØVES KULTURDAGER
BERGEN, 7. - 9. NOVEMBER 2014

Påmelding til Døves kulturdager i Bergen 2014 vil ligge klar under Døves kulturdager i Trondheim 18.-20. oktober 2013.

Vi har reservert hele Rica Ørnen Hotell, som er under bygging og blir ferdig i mai 2014. Det blir fagdag der fredag 7. november. I tillegg blir det program i Grieghallen lørdag 8. november, og ellers program i Bergen Døvesenter.

I Trondheim blir det også vist video der vi lager litt reklame for Bergen. Deltakerne blir ønsket velkommen av lederen i Kulturdagerkomiteen, Kristin Fuglås Våge, og av Bergen kommunes ordfører Trude Drevland samt hotellets salgsdirektør Benedikte Sørensen.

Velkommen til Døves kulturdager i Bergen 7.-9. november 2014!